

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницька обласна державна адміністрація
Вінницька обласна Рада
Управління освіти і науки Вінницької облдержадміністрації
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczym Jana Kochanowskiego
w Kielcach (Polska)
Wyższa Szkoła Ekonomii, Turystyki i Nauk Społecznych
w Kielcach (Polska)
Fundacja Studiów Europejskich - Instytut Europejski
w Łodzi (Polska)
Університет «Petre Andrei» м. Яси (Румунія)
Академічне товариство ім. М. Балудянського
м. Кошице (Словацька Республіка)
Уральский государственный экономический университет
(г. Екатеринбург, Российская Федерация)
Красноярский государственный торгово-экономический институт
(г. Красноярск, Российская Федерация)
Белорусская государственная сельскохозяйственная академия
(г. Горки, Республика Беларусь)
Азербайджанский Государственный Экономический Университет (г. Баку,
Азербайджанская Республика)

РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Міжнародної науково-практичної конференції

21 квітня 2011 року

Частина II

Вінниця 2011

УДК 33(477)
ББК 65.9 (4Укр)
Р65

Реформування економічної системи України в контексті міжнародного співробітництва: Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця: Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2011. – Ч. 2. - 434 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються проблеми і перспективи входження України в світове господарство та шляхи покращення зовнішньоекономічної діяльності України, євроінтеграційна перспектива та інвестиційний потенціал економіки і правове забезпечення економічних інтересів України, фінансова система України, досліджуються проблеми уніфікації обліку, аналізу і аудиту, впровадження інформаційних технологій в економіці, маркетингові складові економіки підприємства, методологічні засади підготовки майбутніх фахівців в умовах інтеграції в міжнародний освітній простір; визначаються напрямки розвитку туристичної індустрії і готельного бізнесу.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, магістрів та студентів.

УДК 33(477)
ББК 65.9 (4Укр)

Редакційна колегія: Голова редакційної колегії – Сусіденко В.Т., д.е.н., проф.
Відповідальний секретар – Оверчук В.А., к.психол.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Власенко І.Г., д.мед.н., доц., Невмержицький В.І., к.е.н, доц., Римарєва Л.М., ст. викладач, Хільська І.І., к.е.н., доц., Левчук О.В., к.е.н., доц., Недбалюк О.П., к.е.н., доц., Хачатрян В.В., к.е.н., доц., Поліщук О.А., к.е.н., доц., Чубатюк В.М., к.т.н., доц., Проскураков К.І., к.т.н., доц., Копняк Н.І., к.е.н., доц., Гладій І.О., к.е.н., доц., Кудирко О.М., к.е.н., доц., Підгурський О.І., к.т.н., доц., Ольшевський Л.Б., к.е.н., доц., Чорна Н.М., к.е.н., доц., Тернова А.С., к.т.н., доц., Гирич С.В., к.т.н., Боровська О.Г., к.е.н., доц., Котик І.О., к.психол.н., доц., Слободиська О.А., к.і.н., доц., Корж Н.В., к.е.н., доц., Яцишин О.М., к.пед.н., доц., Яцишина С.А., асистент.

Друкується за ухвалою Вченої Ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978 – 966 – 629 – 508 - 1

Л.І Губанова, к.е.н., Є. Прокопенко <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ БЮДЖЕТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	50
О.В.Клочковський, к.е.н., В.О.Клочковська <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО СТРАХОВОГО РИНКУ ЯК ВАЖЛИВОГО ФАКТОРА АКТИВІЗАЦІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	53
О.М. Кудирко, к.е.н., І.Д. Стецюк <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ.....	56
І.М. Кулик, Х.О. Жмурова <i>Вінницький національний технічний університет</i>	
ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ.....	59
О.О. Левченко, А.Ю. Білокур <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	62
О.О. Левченко, М.О. Вігтюк <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	65
О.О. Левченко, В.О. Лисенко <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	67
О.Ф. Лямар <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	70
О.С. Москвічова <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ФОРМИ ПРОЯВУ БАНКІВСЬКОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ	73
О.С. Москвічова, О.С. Калінчук <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ІЗ ПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИМИ УСТАНОВАМИ ЩОДО МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ.....	76
О.С. Москвічова, А.В. Матвіюк <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
ОПОДАТКУВАННЯ ДИВІДЕНДІВ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	79
М.М. Настенко, Т.В. Бондар <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ.....	81
А.О.Нікітішин, к.е.н. <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
ДОМІНАНТНІ ТЕНДЕНЦІ СУЧАСНОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ У РАМКАХ ВИКОНАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ.....	84

що страховий ринок розвивається, а відтак активізується його участь на ринку інвестицій. Але для забезпечення його сталого зростання він повинен стати невід'ємним атрибутом економічної політики держави. Держава повинна по-новому подивитися на страховий ринок і побачити у ньому нескінченне джерело інвестиційних ресурсів.

Література:

1. IMF.Global Financial Stability Report, 2007, May [Електронний ресурс] // <http://www.iii.org> - Insurance Information Institute <http://www.dfp.gov.ua>.
2. Никулина Н. Н. Зарубежный опыт инвестиционной политики страховых организаций / Н. Н. Никулина, С. В. Березина // Страховое дело. — 2007. — ноябрь. — С. 4 — 11. 11.
3. <http://www.faxnews.donetsk.ua/investyciji-v-straxuvanni/>
4. Яворська Т. В. Сутність, види та функції страхових інвестицій / Т. В. Яворська // Економіка і регіон. — 2009. — № 1. — С. 192 — 195.
5. Махортов Ю. О., Зюбін В. М. Вплив інвестиційного потенціалу страхових компаній на розвиток економіки // Економічний вісник Донбасу. — 2010. - № 2. — С. 139-144.

О.М. Кудирко, к.е.н., І.Д. Стецюк

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ

У даній роботі розкривається необхідність здійснення бюджетного контролю, висвітлено зміст фінансового контролю збереження, використання та списання необоротних активів бюджетних установ, надано пропозиції щодо підвищення ефективності фінансового контролю в системі управління необоротними активами бюджетної установи

Ключові слова: фінансовий контроль, бюджетні установи, інспектування, державний фінансовий аудит, необоротні активи, основні засоби.

Постановка проблеми. Фінансово-господарський контроль в бюджетних установах — це одна з гілок економічного контролю в нашій державі. Державна контрольно-ревізійна служба в Україні здійснює фінансово-господарський контроль на наступній стадії, коли вже всі господарські операції і процеси здійснені й оформлені бухгалтерською документацією. Основне завдання контролю операцій з необоротними активами підприємства — це контроль за їх наявністю, правильністю їх оцінки, відповідним використанням та збереженням, а також виявленням та попередженням порушень, пов'язаних з діями над активами. Важливим питанням при перевіряння збереження і наявності необоротних активів є з'ясування правильності оцінки необоротних активів, оскільки від цього залежить вірогідність визначення фінансових результатів організації і відображення їх у звітності [1].

Аналіз досліджень та публікацій. Питання обліку необоротних активів бюджетних установ є актуальним і завжди привертало до себе увагу багатьох науковців, серед них слід виділити Джоу Р.Т., Атамаса П.Й., Палія В.Ф., Гаценко О.П., Панкевича Л.В., Свірко С.В., Шевчук О.А. та інші. Віддаючи належне науковим напрацюванням вітчизняних вчених, слід відзначити, що розкриття питання обліку необоротних активів бюджетних установ потребують подальшого наукового дослідження [2].

Мета статті — визначення необхідності та змісту фінансового контролю необоротних активів бюджетної установи, а також розробка пропозицій щодо підвищення його ефективності.

Виклад основного матеріалу. Облік необоротних активів бюджетних установ ведеться згідно з Інструкцією з обліку основних засобів та інших необоротних активів бюджетних установ, яка затверджена наказом Державного казначейства України №64 від 17.07.2000 р. [3].

У складі необоротних активів обліковуються основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні необоротні активи: земельні ділянки, капітальні витрати на поліпшення земель, будинки, споруди, передавальні пристрої, робочі, силові машини і обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади, інші матеріальні та нематеріальні активи довготривалого використання.

У бухгалтерському обліку вартість, за якою відображаються необоротні активи, розподіляється на: первісну; балансову (залишкову); відновлювальну. Первісна вартість необоротних активів – це вартість, що історично склалася, тобто собівартість за фактичними витратами на їх придбання, спорудження та виготовлення. Балансова (залишкова) вартість необоротних активів – це первісна вартість за вирахуванням суми нарахованого зносу. Відновлювальна вартість необоротних активів – це первісна вартість, змінена після переоцінки.

Зміна первісної (відновлювальної) вартості необоротних активів проводиться у разі індексації їх первісної вартості відповідно до чинного законодавства України, а також при добудівлі, дообладнанні, реконструкції, частковій ліквідації відповідних об'єктів та модернізації, яка призвела до додаткового укомплектування необоротних активів.

Якщо вартість окремих видів необоротних активів після індексації значно відрізняється від аналогічних нових зразків, то вартість цих необоротних активів необхідно привести у відповідність до вартості аналогічних нових зразків, що діють на дату проведення індексації на ці види активів.

Переоцінка необоротних активів бюджетних установ проводиться постійно діючою комісією, яка призначається наказом керівника установи щорічно і діє протягом року у складі: керівника або заступника (голова комісії); головного бухгалтера або його заступника (в установах і організаціях, у яких штатним розписом посада головного бухгалтера не передбачена, особи, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку); керівників груп обліку (в установах, які обслуговуються централізованими бухгалтеріями) або інших працівників бухгалтерії, які здійснюють облік необоротних активів; особи, на яку покладено відповідальність за збереження необоротних активів; інших посадових осіб (на розсуд керівника установи). Комісією здійснюється переоцінка кожної окремої одиниці необоротних активів і встановлюються нові ціни. При встановленні цін на однотипні предмети, вони (ціни) у межах одного головного розпорядника бюджетних коштів повинні бути однаковими. Якщо залишкова вартість об'єкта необоротних активів дорівнює нулю, то його переоцінена залишкова вартість додається до його первісної (переоціненої) вартості без зміни суми зносу об'єкта.

За результатами переоцінки комісією складається акт про зміну вартості необоротних активів, який затверджується керівником установи. Відомості про зміни первісної вартості та суми зносу необоротних активів заносяться до реєстрів їх аналітичного обліку. Відповідальність за організацію роботи комісії покладається на керівника установи, а за об'єктивність визначення реальної вартості активів – керівника і голову комісії [4].

Витрати на поточний та капітальний ремонт не відносяться на збільшення вартості необоротних активів, а відносяться на видатки за відповідними кодами економічної класифікації видатків. При проведенні ремонту необоротних активів у випадках, не пов'язаних з дообладнанням, реконструкцією, модернізацією, що призвів до заміни запасних частин, їх вартість не відноситься на збільшення вартості необоротних активів, а відноситься на видатки за відповідними кодами економічної класифікації видатків.

Капітальні витрати на поліпшення земель включаються у вартість необоротних активів щорічно в сумі витрат, які відносяться до прийнятих в експлуатацію площ, незалежно від закінчення всього комплексу робіт. Облік капітальних витрат на поліпшення земель ведеться шляхом розподілу на такі заходи: планування земельних ділянок, викорчовування площ під оранку, очищення водоймищ із зазначенням займаної

площі й вартості виконаних робіт за кожним заходом. Нематеріальні активи відображаються в бухгалтерському обліку та звітності за первісною вартістю а об'єкти, які переоцінювались – за відновлювальною вартістю. Зміна первісної вартості нематеріальних активів допускається лише у випадках переоцінки та модернізації відповідних об'єктів. До первісної вартості необоротних активів бюджетних установ, на відміну від галузей національної економіки не включаються: витрати за наймання транспорту для перевезення необоротних активів та суми податку на додану вартість (далі ПДВ), сплачені при придбанні необоротних активів – вони відносяться на фактичні видатки установи, за винятком випадків коли придбання необоротних активів здійснюється за рахунок коштів спеціального фонду та установу зареєстровано платником ПДВ. У цьому випадку сума ПДВ відноситься до податкового кредиту з ПДВ. Витрати на транспортування відносяться на витрати по коду бюджетної класифікації 1135 «Оплата транспортних послуг і утримання транспортних засобів», а ПДВ – 2110 «Придбання устаткування і предметів довгострокового використання». Для порівняння – в міжнародній практиці обліку в бюджетних установах до первісної вартості необоротних активів прийнято включати як транспортні витрати так і податкові платежі з приводу їх придбання [4].

До складу первісної вартості необоротних активів бюджетних установ також необхідно включати витрати пов'язані з їх придбанням та доведенням до стану експлуатації, оскільки це впливає з самого визначення первісної вартості. Це в свою чергу дозволить сформувати повну вартість необоротних активів бюджетних установ.

При контролі правильності оцінки необоротних активів основним порушенням є заниження їх вартості. Основними причинами таких порушень є недотримання керівниками та працівниками бюджетних установ чинних нормативних актів щодо обліку активів, своєчасного та якісного проведення інвентаризації та індексації державного, майна.

Важливим моментом при проведенні фінансового контролю майна бюджетної установи є його списання з балансу. Потрібно зазначити, що 15.01.2011 набрала чинності Типова інструкція №447 про порядок списання майна бюджетних установ, затвердженої наказом Держказначейства від 29.11.2010 р. Таким чином, потрібно перевірити чи було здійснено списання майна відповідно до вимог, зазначених у даній Інструкції.

Списанню підлягає майно, яке не придатне для подальшого користування, майно, яке виявлено в результаті інвентаризації як недостача, морально застаріле та пошкоджене внаслідок аварії та стихійного лиха. Вищезгадана Інструкція використовується у випадках, коли відбувається списання майна підставі акта, безоплатна передача та продаж.

Ліквідація майна бюджетної установи відбувається у тому випадку, коли воно не може бути продане або безкоштовно передане, або коли використання такого майна неможливе або економічно недоцільне. Визначає як економічно неефективне та недоцільне використання майна постійно діюча комісія, до складу якої входять керівник установи або його заступник, головний бухгалтер чи його заступник, керівники групи обліку та працівники установи відповідного профілю. Таким чином, при здійсненні контролю за майном бюджетної установи необхідно перевірити чи списання майна відповідає положенням Інструкції №447.

Висновки та пропозиції. Фінансовий контроль в системі управління майном бюджетної установи набуває все більшого значення та спрямований не лише на виявлення фінансових порушень, але й на їх попередження. В ході проведення фінансового контролю майна бюджетної установи перевіряється законність та ефективність збереження та використання майна, а також законність списання з балансу бюджетної установи.

З метою вдосконалення фінансового контролю необоротних активів бюджетної установи для недопущення заниження їх вартості пропонуємо:

1. посилювати внутрішній контроль та відповідальність посадових осіб за недопущення порушень в обліку необоротних активів за їх реальною оцінкою;
2. забезпечити проведення суцільних інвентаризацій стану обліку матеріальних та нематеріальних активів і привести його у відповідність з чинним законодавством;
3. організувати семінари, навчання працівників фінансово-бухгалтерських служб із залученням фахівців фінансових, казначейських, контролюючих органів, регіональних відділень Фонду державного майна України.

Усе вищезазначене дасть можливість підвищити ефективність фінансового контролю в системі управління майном бюджетної установи.

Література:

1. Павлюк В.В., Сердюк В.М., Акаєв Ш.М. Контроль і ревізія: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. – К.: Центр навч. літератури, 2006р.
2. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль бюджетних установ: Навч. посібник / Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : КНТЕУ, 2007. – 215с.
3. Інструкція з обліку основних засобів та інших необоротних активів бюджетних установ, затверджена наказом Державного казначейства України №64 від 17.07.2000р.
4. Свірко С.В. Бухгалтерський облік і прийняття рішень у бюджетних організаціях: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2003р.

І.М. Кулик, Х.О. Жмурова

Вінницький національний технічний університет

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ

У статті розглянуто етапи створення фондового ринку України та сучасний стан його функціонування з виявленням факторів, що впливають на його розвиток, проаналізована структура фондового ринку та основні проблеми, характерні для кожної її складової, визначено роль держави та саморегулюючих організацій, основні проблеми, притаманні фондовому ринку України та шляхи їх подолання.

Ключові слова: фондовий ринок, ринок цінних паперів, фондова біржа, цінні папери, емітент, інвестор, акціонер

Стійкий, стабільно функціонуючий фондовий ринок є одним із чинників, що визначають інвестиційний клімат у країні, сприяють залученню й перерозподілу інвестиційного капіталу у найбільш перспективній сфері економіки. Все це актуалізує проблему виведення фондового ринку України з кризи, проведення суттєвих перетворень в нормативній базі і у державному регулюванні.

На підставі дослідження процесу становлення та структури фондового ринку України, аналізу особливостей його функціонування на сучасному етапі необхідно визначити основні проблеми притаманні фондовому ринку, причину їх виникнення та шляхи подолання.

Вивченню функціонування фондового ринку України, розкриттю його окремих аспектів присвячено роботи багатьох науковців, зокрема О. Корнійчука, В. Мінькова, С. Ткаченко, В. Ільченко та інших. Разом з тим, на сьогодні бракує дієвих, науково обґрунтованих рекомендацій щодо виходу ринку цінних паперів України з кризи та його активного розвитку.

Становлення фондового ринку в Україні відбувалося в умовах відсутності необхідної практики та досвіду і супроводжувалось періодичною зміною його моделі. Тому на сучасному етапі розвитку фондовий ринок України має елементи як європейської, так і американської моделей фондових ринків. Фондовий ринок України пройшов складний